

Väärtpaberitehingutest Finantsinspektsiooni teavitamise kord

Rahandusministri 2007. a määrus nr

Määrus kehtestatakse "Väärtpaberituru seaduse" (RT I 2001, 89, 532; 2005, 13, 64,) § 91 lõike 8 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Käesoleva määrusega kehtestatakse Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ (EÜT L 145, 30.04.2004) alusel kehtestatud väärtpaberituru seaduse sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad.
- (2) Määrusega kehtestatakse nõuded määruse §-s 3 nimetatud aruannete (edaspidi *aruanded*) sisule, koostamise metoodikale ja esitamise korrale.

§ 2. Määruse kohaldamine

Määrust kohaldatakse investeerimisühingutele, väärtpaberituru seaduse § 50 lõikes 1 sätestatud isikutele, eelnimetatud isikute Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi ja kolmanda riigi Eestis asutatud filiaalidele ning Eesti reguleeritud turule osalema lubatud välisriigi isikule (edaspidi *teavitaja*)..

§ 3. Tehing

- (1) Tehinguks käesoleva määruse tähenduses on mitmepoolne toiming väärtpaberiga, mille alusel toimub või võib toimuda omandi üleminek.
- (2) Tehinguna ei käsitata.
 - 1) väärtpaberite kaudu finantseerimise tehinguid,
 - 2) optsioonide ja optsioonivõlakirjade või ostutähtede kasutamist,
 - 3) esmasturu tehinguid nagu emiteerimine, üleandmine ja märkimine äriühingute aktsiate ja muude väärtpaberitega, mis on samaväärsed äriühingute aktsiatega ning aktsiate hoidmistunnistutega, võlakirjade või võlakirjadega võrdväärsete väärtpaberite muude vormidega, sealhulgas selliste väärtpaberite hoidmistunnistustega

§ 4. Väärtpaberitehingute aruanne

- (1) Teavitaja esitab Finantsinspektsioonile väärtpaberitehingu kohta teate, mis sisaldab käesoleva määruse lisas nr 1 sätestatud andmed.
- (2) Väärtpaberitehingute teated tuleb Finantsinspektsioonile esitada hiljemalt järgneval tööpäeval ühe koondfailina Finantsinspektsiooni poolt osundatud aadressil.
- (3) Lähtudes tehingu sisust on andmete esitamine kohustuslik või tingimuslik. Tingimuslikult esitatavad andmed tuleb esitada kui andmed ei tulene või ei ole võimalik esitada kohustuslikult esitatavaid andmeid. Andmete esitamise valikud on sätestatud käesoleva määruse lisas nr 1.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus tulenevalt Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 1287/2006 artikkel 13 paragrahvist 1 loobuda nende lisas 1 sätestatud andmete kogumisest, mis on juba tema valduses või muul viisil kätte saadavad.

§ 5. Teavituse tüübid

- (1) Teavitaja märgib teavituses eraldi andmeväljal teavituse tüübi.
- (2) Teavituse tüübid on:
 - 1) uus;
 - 2) tühistav;
 - 3) muutev, kui sellega muudetakse esitatud teavituse andmeid. Muutev teavitus asendab sellele eelnenud sama tehingu kohta saadetud teavituse;

§ 6. Esitatud andmete kontroll

- (1) Finantsinspeksioon kontrollib esitatud teavituse vormi ja selles näidatud andmete vastavust käesolevale määrusele koheselt pärast teavituse saamist.
- (2) Kui Finantsinspeksioon tuvastab teavituses vea või puuduse, teavitab ta sellest viivitamatult teavitajat.
- (3) Teavitaja on kohustatud vea või puuduse viivitamatult pärast Finantsinspeksiooni teate saamist kõrvaldama ning esitama vastava uue teavituse hiljemalt Finantsinspeksiooni teate saamisele järgneval tööpäeval. Teavitaja on kohustatud viivitamatult esitama vastava uue teavituse ka juhul, kui ta tuvastab ise esitatud teavituses vea või puuduse.

§ 7. Teavituse esitamise kohustusest vabastamine

- (1) Eesti investeerimisühingu filiaal ei pea Finantsinspeksiooni eelneval nõusolekul Finantsinspeksiooni teavitama väärtpaberitehingutest, mida tehakse filiaali asukohariigi või muu lepinguriigi reguleeritud turul ja kui filiaali asukoha riigis on teavitamiskohustusele kehtestatud väärtpaberituru seaduses ja käesoleva määruses sätestatuga sarnased nõuded ning tehinguteavitused edastatakse Finantsinspeksioonile.
- (2) Finantsinspeksioon teeb otsuse nõusoleku andmise või selle andmisest keeldumise kohta 20 päeva jooksul vastava avalduse esitamisest arvates.

2. peatükk

TEAVITUSE VORM

§ 8. Teavituse vorm

- (1) Teavitaja on kohustatud esitama määrusega sätestatud teavituse Finantsinspeksioonile elektrooniliselt XML (*eXtensible Markup Language*) dokumendina.
- (2) Finantsinspeksiooni kehtestab teavituse esitamise tehnilised tingimused ja avaldab need oma veebilehel.

3. peatükk

ANDMEVAHETUSE TURVAMINE

§ 9. Andmevahetuse turvamine

(1) Teavitaja on elektroonilise andmevahetuse turvamiseks kohustatud kasutama avaliku võtmega algoritme, mida realiseerivad OpenPGP standardit toetavad rakendused.

(2) Andmevahetuse turvamine käesoleva määruse tähenduses on käesoleva määrusega kehtestatud turvameetmete kasutamine andmete elektroonilisel edastamisel ja vastuvõtmisel.

§ 10. Võtmepaar

(1) Võtmepaar koosneb avalikust ja isiklikust võtmest «Digitaalallkirja seaduse» (RT I 2000, 26, 150; 92, 597; 2001, 56, 338; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 88, 591 ja 594) § 2 lõike 2 tähenduses käesoleva määruse erisustega.

(2) Avaliku võtme pikkuseks on 1024 bitti.

(3) Võtmepaari kasutajatunnuses peab sisalduma teavitaja kood, sõna «teavitus», vastutava töötaja nimi ja võtmepaari kehtivuse lõppkuupäev.

(4) Võtmepaare tuleb plaaniliselt muuta vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

(5) Kasutatud võtmepaarid tuleb säilitada, et oleks tagatud vahetatud andmete käideldavus.

§ 11. Andmevahetuse korraldamine

(1) Teavitaja on andmevahetuse korraldamiseks kohustatud määrama vastutava töötaja, kes tagab teavitaja võtmepaari ja vahetatud andmete käideldavuse.

(2) Vastutav töötaja tekitab teavitaja võtmepaari, organiseerib selle kasutamise teavitaja andmeid edastavate töötajate poolt ja edastab avaliku võtme Finantsinspeksiooni poolt volitatud isikule (edaspidi *võtmehaldur*).

(3) Teavitaja võtmepaari isiklikku võtit kaitsvat paroolifraasi võib Finantsinspeksioonile avaldada ainult teavitaja andmeid edastavad töötajad ja vastutav töötaja.

(4) Teavitaja signeerib elektrooniliselt edastatavad andmed teavitaja isikliku võtmega, krüpteerib need avaliku võtmega ning edastab Finantsinspeksioonile.

(5) Teavitaja dekrüpteerib Finantsinspeksioonilt elektroonilisel kujul saabunud andmed ning veendub nende autentsuses ja terviklikkuses.

(6) Krüpteerimine käesoleva määruse tähenduses on teabe elektrooniline teisendamine, mille tagajärjel andmete tulemi tähenduslik sisu ei ole kättesaadav mittevõitatud isikutele.

(7) Signeerimine käesoleva määruse tähenduses on tegevus, mille käigus andmeüksus allkirjastatakse isikliku võtmega.

§ 12. Võtmete vahetus

(1) Esimesel võtmete vahetamisel teavitaja vastutav töötaja või muu volitatud isik ja võtmehaldur kohtuvad ning vahetavad avalikud võtmed.

(2) Edaspidisel plaanilisel võtmevahetusel edastatakse uued avalikud võtmed elektrooniliselt, signeerides need eelnevalt kehtiva isikliku võtmega ning krüpteerides, kasutades adressaadi avalikku võtit.

(3) Eriolukordade puhul (isiklik võti on avalikustatud, kadunud või hävinenud) teatatakse juhtunust viivitusega adressaatidele ning tekitatakse uued võtmepaarid. Teavitaja vastutav töötaja või muu volitatud isik ja võtmehaldur kohtuvad ning vahetavad avalikud võtmed.

(4) Võtmete vahetus vormistatakse aktiga, milles fikseeritakse vahetatud avalike võtmete võtmetunnus ja kasutajatunnus ning vahetuse läbiviinud isikute andmed ning sõrmejäljed. Sõrmejälge käesoleva määruse tähenduses on võtmepaarist tuletatud sümboljäljend, mis tuvastab võtmepaari kasutaja.

(5) Nii plaaniliste võtmevahetuste kui ka eriolukordade tagajärjel kasutamiskõlbmatuks muutunud võtmepaarid tuleb kasutusest kõrvaldada.

4. peatükk

RAKENDAMINE

§ 13. Määruse jõustumine ja rakendamine

(1) Käesolev määrus jõustub selle avaldamisest Riigiteatajas.

(2) Esimene määruse lisa 1 teavitus koostatakse 1. novembri 2007.a seisuga ning esitatakse Finantsinspeksioonile vastavalt väärtpaberituru seaduse § 91 lõikes 2 nimetatud tähtajale. Käesoleva määruse 2007. aasta 1. jaanuaril.

Rahandusminister

Kantsler

Lisa 1.

TEAVITUSES ESITATAVAD ANDMED

1. Esitatavad andmed

Teavituses esitatakse alltoodud tabelis nimetatud andmed, võttes arvesse teavituse tüübi ja andmete esitamise kohustuslikkuse. Tabelis kasutatud lühendid tähistavad:

T	-	uus;
C	-	tühistav;
U	-	muutev;
K	-	kohustuslik;
T	-	tingimuslik.

VÄLJA NUMBER	ANDMED	
101	Teavitaja nimi	T
102	Teavitaja tunnus	K
103	Tehingu kuupäev	K

104	Tehingu kellaeg	K
105	Ostu või müügi märke	K
106	Tehing kliendi arvel või oma arvel	K
107	Väärtpaberi tunnus	K
108	Väärtpaberi nimetus	T
109	Väärtpaberi tunnuse tüüp	T
110	Alusväärtpaberi tunnuse	T
111	Alusväärtpaberi nimetus	T
112	Alusväärtpaberi tunnuse tüüp	T
113	Väärtpaberi tüüp	T
114	Lunastamise kuupäev	T
115	Tuletisväärtpaberi tüüp	T
116	Ostu- või müügioptsioon	T
117	Täitmishind	T
118	Hinnakordaja	T
119	Hind	K
120	Hinna esitus	K
121	Kogus	K
122	Koguse esitus	K
123	Vastaspoole nimi või nimetus	T
124	Vastaspoole tunnuse tüüp	K
125	Vastaspoole tunnus	K
126	Kliendi tunnus	T
127	Kauplemiskoha tunnuse tüüp	K
128	Kauplemiskoha tunnus	K
129	Tehingu viitenumber	K
130	Tühistamise/muutmise tunnus	K

2. Nõuded teavituses esitatud andmetele

1) Teavitaja nimi [101]

Investeeringisühingu ärinimi suurtähtedega.

2) Teavitaja tunnus [102]

Teavitaja ISO 9362 – Swift/Bank Identifier Code (BIC) kood. Kui investeeringisühingut esindab teavitamisel kolmas isik, siis näidatakse teavitamisel investeeringisühingu BIC kood.

3) Tehingu kuupäev [103]

Kuupäev, millal tehing sõlmiti. ISO 8601 kuupäeva formaat (*Date Format*); YYYY–MM–DD

4) Tehingu kellaaeg [104]

Kellaaeg, näidates ära tunnid, minutid ja sekundid, millal tehing tehti. Kellaaja arvestamisel lähtutakse tehingu tegemise koha kohalikust ajast. ISO 8601 ajaformaad (*Time Format*); HH:MM:SS

5) Ostu või müügi märged [105]

Lähtuvalt teavitaja positsioonist tehingus näidatakse, kas tehing oli ostu- või müügitehing. B = Ostutehing (*Buy*) ; S = Müügitehing (*Sell*)

6) Tehing kliendi arvel või oma arvel [106]

Teavitaja näitab, kas ta esindas tehingu tegemisel klienti või tegi seda enda arvel. P = oma arvel (*Principal*), A = kliendi arvel (*Agent*)

7) Väärtpaberi tunnus [107]

Väärtpaberile või tuletisväärtpaberile omastatud rahvusvaheline väärtpaberite identifitseerimisnumber ISO 6166 – International Securities Identification Number (ISIN) kood. Kui väärtpaberil ei ole ISIN koodi esitatakse muu väärtpaberile määratud kood

8) Väärtpaberi nimetus [108]

Väärtpaberi börsikauplemise lühikood (*ticker*) või selle nimetus suurtähtedega.

9) Väärtpaberi tunnuse tüüp [19]

Väli “väärtpaberi tunnuse tüüp” määrab koodide kaudu välja “väärtpaberi tunnus” [107] tüübi.

10) Alusväärtpaberi tunnus [110]

Tuletisväärtpaberi alusväärtpaberiks olevale väärtpaberile omistatud kood juhul kui tuletisväärtpaberile ei ole omistatud ISIN koodi. Välja täitmine on tingimuslik.

11) Alusväärtpaberi nimetus [111]

Alusväärtpaberi nimetus suurtähtedega või selle börsikauplemise lühikood (*ticker*).

12) Alusväärtpaberi tunnuse tüüp [112]

Alusväärtpaberi tunnuse tüüp määrab alusväärtpaberi tunnuse [110] tüübi.

13) Väärtpaberi tüüp [113]

Väärtpaberi tüübiks võib olla: aktsia, võlakiri, aktsiatuletisväärtpaber, võlakirja-tuletisväärtpaber, kaubatuletisväärtpaber, intressimääratuletisväärtpaber, indeksituletis-väärtpaber, muud.

14) Lunastamise kuupäev [114]

Võlakirja lunastamise kuupäev, tuletisväärtpaberi täitmise kuupäev. ISO 8601 kuupäeva formaat (*Date Format*); YYYY–MM–DD

15) Tuletisväärtpaberi tüüp [115]

Tuletisväärtpaberi tüübiks võib olla optsioon, futuur, ostutäht või muu. Välja täitmine on tingimuslik.

16) Ostu- või müügioptsioon [116]

Näidatakse, kas tegu on ostu- või müügioptsiooniga. P = Müügioptsioon (*Put-option*)
C = Ostuoptsioon (*Call-option*)

17) Täitmishind [117]

Opsiooni või ostutähe täitmishind.

18) Hinnakordaja [118]

Väärtpaberite arv, mis võib olla ühe tehingu objektiks (*lot*).

19) Hind [119]

Ühe väärtpaberi hind, väljaarvatud tehingutasu, arvestatud intress või muud sarnased maksed.

20) Hinna esitus (valuuta tähis) [120]

Valuuta, milles väärtpaberi hind on väljendatud või protsent võlakirja puhul. ISO 4217 järgi valuuta kood või 'PCT'= Protsent

21) Kogus [121]

Tehingu objektiks olnud väärtpaberite arv, võlakirjade nimiväärtus või tuletisväärtpaberite arv.

22) Koguse esitus [122]

Koguse tunnuseks näidatakse, kas kogus on väljendatud väärtpaberite arvuna, võlakirjade nimiväärtusena või tuletisväärtpaberite arvuna. F = Kogus, mis on esitatud väärtpaberite arvuna, B = Kogus, mis on esitatud võlakirjade nimiväärtusena, D = Kogus, mis on esitatud tuletistehingute arvuna

23) Vastaspoole nimi või nimetus [123]

Tehingu vastaspoolt täielik nimi suurtähtedega.

24) Vastaspoole tunnuse tüüp [124]

Väli "vastaspoole tunnuse tüüp" määrab koodide kaudu välja "vastaspoole tunnuse" [125] tüübi. ISO 9362 – SWIFT/Bank Identifier Code, ISO 10382 – Market Identifier Code, Customer/Client

25) Vastaspoole tunnuse [125]

ISO 9362 – SWIFT/Bank Identifier Code, ISO 10382 – Market Identifier Code, Customer/Client puhul, ISO 16372 – IBEI, rahvusvaheline äriregistri registreerimise kood (*International Business Entity Identifier* [126])

26) Kliendi tunnus [126]

Kui investeerimisühing teeb tehingu kliendi nimel või arvel (esindab tehingu tegemisel klienti), siis näidatakse kliendi tunnusena investeerimisühingu poolt sisemiselt kasutatavat tunnust. Kliendi tunnus koosneb investeerimisühingu BIC koodist ja sellele järgnevast investeerimisühingu sisesest koodist 36 sümboli ulatuses. Kliendi tunnuse väli jääb tühjaks, kui klient on tehingu vastaspooleks või kui investeerimisühing teeb tehingu oma arvel ja klienti ei ole

27) Kauplemiskoha tunnuse tüüp [127]

Väli “kauplemiskoha tunnuse tüüp” määrab koodide kaudu “kauplemiskoha tunnuse” [128] tüübi.

28) Kauplemiskoha tunnus [128]

Reguleeritud turu või muu kauplemiskoha MIC või BIC või registrikood.

29) Tehingu viitenumber [129]

Unikaalne tehingu viitenumber, mille esitab teavitaja.

30) Tühistamise/muutmise tunnus [130]

Vastavalt tunnuse koodile määratakse ära, kas tegemist on uue, tühistava või muutva teavitusega.